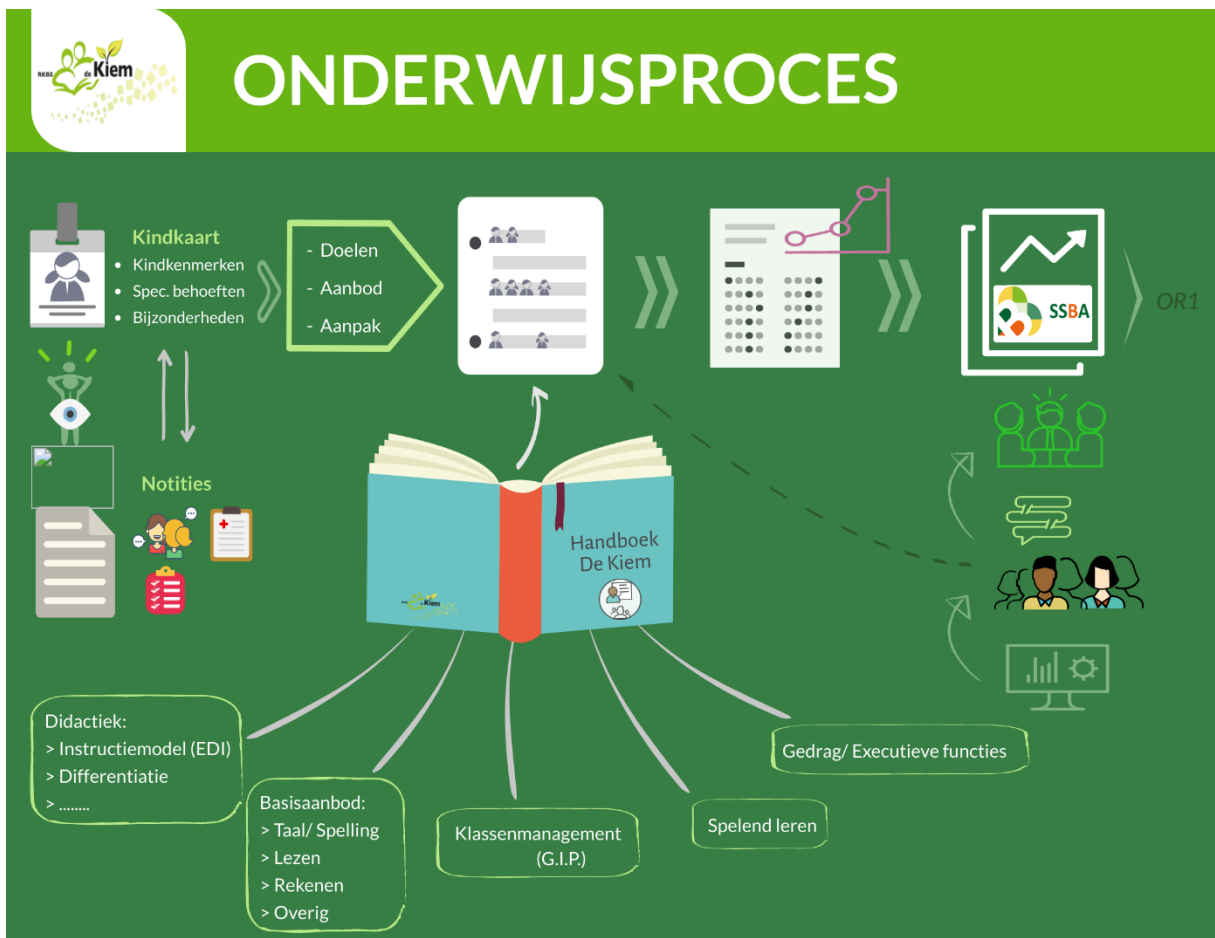

Zorgplan de Kiem

2020 – 2024

Voorwoord

Voor u ligt het zorgplan van basisschool de Kiem. In het zorgplan vindt u informatie over de organisatie van de zorg.

Het zorgplan wordt elk jaar bekeken en eventueel bijgesteld.

Het is ons streven om kinderen zo goed mogelijk onderwijs te geven op onze school. We gaan daarbij uit van de ontwikkelingsmogelijkheden en talenten van een kind.

Soms is er iets extra's nodig om een kind verder te helpen. In dit document wordt aangegeven hoe de zorgstructuur geregeld is en wat de route is als er extra zorg nodig is.

Inhoudsopgaven

Hoofdstuk 1: Interne zorgstructuur

blz 4

- 1.1 Zorg en begeleiding
- 1.2 Klassenmanagement
- 1.3 Onderwijsplan
- 1.4 Definitie zorgleerling
- 1.5 Signaleren
- 1.6 Handelingsplan
- 1.7 Leerlingbespreking/groepsbespreking bespreken onderwijsplan
- 1.8 Klassenbezoek algemeen begeleider
- 1.9 Contact ouders
- 1.10 Dossiervorming

Hoofdstuk 2: Ontwikkeling van de kinderen

blz 8

- 2.1 Leerlingvolgsysteem groep 1 t/m 8
- 2.2 Doubleren en versnellen
- 2.3 Cito entree- en eindtoets
- 2.4 Procedure groep 8 samenwerkingsverband

Hoofdstuk 3: Externe zorgstructuur

blz 12

- 3.1 Samenwerkingsverband
- 3.2 Het ondersteuningsteam
- 3.3 Het expertteam
- 3.4 CJG

Hoofdstuk 4 Taakomschrijvingen

blz 14

- 4.1 Groepsleerkracht
- 4.2 Algemeen begeleider
- 4.3 Begeleider jonge kind
- 4.4 Begeleider rekenen
- 4.5 Begeleider taal, lezen en spelling
- 4.6 Begeleider gedrag
- 4.7 Plus- begeleider
- 4.8 Directie

Bijlage 1: Overgangsprocedures

blz 17

Bijlage 2: Versnelling

blz 20

Hoofdstuk 1: Interne zorgstructuur

1.1 Zorg en begeleiding:

Onze school is, via het bestuur, lid van het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden (PPO). Samen met alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis) onderwijs in de regio Leiden zorgen we ervoor dat er voor elk kind een passende onderwijsplek beschikbaar is. Dat noemen we 'zorgplicht'. Vanuit het samenwerkingsverband is er een Ondersteuningsplan (2020) opgesteld (inzage bij algemeen begeleider).

De wet schrijft voor dat elke school het onderwijs voor leerlingen die extra zorg behoeven, afstemt op de behoeften van die leerlingen (WPO, art.8).

De scholen van de SSBA hebben de ontwikkeling naar Passend Onderwijs al eerder in gang gezet. Zo wordt actief deelgenomen aan activiteiten binnen het samenwerkingsverband PPO, passend primair onderwijs, regio Leiden. Daardoor is voor onze school een zorgcontinuüm beschikbaar.

Concreet betekent dit, dat wanneer de school de zorg niet kan bieden die verlangd wordt, dat er dan binnen het Samenwerkingsverband (swv) PPO mogelijkheden zijn om die zorg wel aan de leerling beschikbaar te stellen. De school maakt dankbaar gebruik van de onderwijsontwikkelingen binnen het PPO.

Buiten de school zal gebruik worden gemaakt van het zorgnetwerk van PPO regio Leiden. Het streven is om voor steeds meer leerlingen thuis nabij onderwijs te verzorgen.

Toch kan het voorkomen dat het onderwijs op onze school niet toereikend is. In dat geval zal samen met de ouders worden gezocht naar passend onderwijs op een van de scholen binnen de SSBA, in het swv PPO of in het netwerk van onderwijsvoorzieningen, dat daaraan verbonden is.

De leerlingenzorg op onze school wordt voor een belangrijk deel bepaald door het zorgbeleid van het samenwerkingsverband PPO, waarin wij participeren.

Wij bieden bijvoorbeeld zorg aan:

- Anderstalige leerlingen. Taalachterstanden, taalbeleid.
- Leerlingen met leer- en gedragsmoeilijkheden.
- (Gezamenlijke) afspraken over de sociaal-emotionele ontwikkeling.
- (Hoog)begaafden.
- Jonge risicoleerlingen.

1.2 Klassenmanagement

In schooljaar 2019-2020 zijn we gestart met het verbeterplan. Herin wordt het klassenmanagement meegenomen en opgefrist. We werken binnen de Kiem in alle groepen volgens het GIP- model.

In alle groepen is zichtbaar: het stoplicht, dagritme zichtbaar incl. doelen, vraagtekenblokjes (uitgezonderd groep 8), gevoelsthermometer, time-timer, vaste loopronde, tafel indeling gericht op samenwerking en gekeken naar niveauverschillen (leren van en met elkaar) en uitgestelde aandacht zodat de leerkracht tijd kan vrijmaken om te differentiëren (uitgeschreven in het handboek).

Voor goed differentiëren is de instructie belangrijk, waarbij er een rendement dient te zijn van 80% van de kinderen die daarna direct (eventueel in twee groepen) aan het zelfstandig verwerken kan beginnen. De kinderen die extra instructie nodig hebben (aan de boven en onderkant), worden daarop aan de instructietafel uitgenodigd voor een verlengde instructie. Wanneer deze manier van werken efficiënt wordt ingezet, heeft de leerkracht tijd om alle kinderen aan de instructietafel te begeleiden/helpen die opvallen bij toetsen, het nagekeken werk of door observaties die de leerkracht doet. Zo komen de kinderen aan de tafel om extra hulp te krijgen op de gebieden waarin zij dat nodig hebben. Dat kan een verlengde instructie zijn, maar ook verdieping of verbreding van de aangeboden leerstof. Zo wordt ervoor gezorgd dat alle kinderen in ontwikkeling blijven.

Ook is er aandacht voor implementatie/opfrissen van het EDI-model. Leerkrachten beheersen de verschillende fases van het EDI-model. Leerkrachten zijn in staat om vanuit doelen de instructie aan te bieden. De algemeen begeleider begeleidt/ondersteunt leerkrachten hierin d.m.v. observaties, groepsbesprekingen, opstellen van onderwijsplannen en klassenbezoeken (uitgeschreven in het handboek)

1.3 Onderwijsplan

Elke groep maakt een onderwijsplan. In het onderwijsplan staan groepsspecifieke gegevens die afwijkend zijn van ons basisaanbod, basisdoelen of van onze basisaanpak, zoals beschreven in het handboek onderwijs. In het plan staan in ieder geval de volgende punten beschreven: Doelen; Aanbod; Aanpak; uitvoering en evaluatie. De onderwijsplannen worden 2x per jaar gemaakt, besproken met teamleden en indien nodig bijgesteld na een analysemoment. Ieder is vrij om een eigen format te gebruiken. Het groepsplan van Parnassys kan hier ook voor gebruikt worden. De onderwijsplannen worden opgeslagen in Parnassys als bestand bij de groep.

1.4 Definitie zorgleerling

Een zorgleerling is een leerling die speciale zorg en begeleiding nodig heeft omdat hij bijvoorbeeld een leerachterstand, gedragsprobleem of andere problemen heeft.

De volgende kinderen vallen onder de term zorgleerling:

- Kinderen met een handelingsplan (hp);
- Kinderen met een ontwikkelingsperspectief (OPP)/groeidocument;
- Kinderen met een stoornis;
- Kinderen waarbij het samenwerkingsverband is betrokken;
- Kinderen die in het ondersteuningsteam(OT) zijn besproken.

1.5 Signaleren

De leerkracht signaleert in de eerste plaats zorgleerlingen door observaties in de groep, het analyseren van toetsgegevens (methode- en niet methodegebonden toetsen) en het monitoren van de sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind.

Als de leerkracht signaleert dat de ontwikkeling van een kind op een of meerdere gebieden niet naar verwachting verloopt neemt zij contact op met de algemeen begeleider of een van de begeleiders van het betreffende vak. Samen wordt de casus geanalyseerd en bekeken wat er aan de hand kan zijn. Vervolgens worden ouders betrokken en bij voorkeur ook het kind. Met elkaar wordt bekeken wat het kind, de ouders en leerkracht nodig hebben. Afhankelijk van de casus kan men besluiten externe hulp in te schakelen.

1.6 Handelingsplan

Een hp wordt gemaakt in het format van het digitale leerlingvolgsysteem (LVS) Parnassys. Hierin wordt beschreven wie er betrokken zijn, probleem omschrijving huidige situatie, doel (over +/- 12 weken) en aanpak (welke en hoe vaak wordt er hulp geboden). Vervolgens komt er een evaluatie. Zijn de doelen behaald kan het plan afgesloten worden, maar wanneer de doelen niet behaald zijn kan er een verlenging plaatsvinden. Er hoeft dan geen nieuw hp gemaakt worden, maar de eind datum kan aangepast worden.

De begeleiders kunnen hierbij ondersteunen.

Een hp wordt gemaakt voor:

- Kinderen die ondersteuning buiten de groep krijgen (bij ZZP-er)
- Kinderen waarbij kans is op eventuele onderzoek in de toekomst (bijv dyslexie)
- Kinderen waarbij het gedrag opvallend is;
- Kinderen met een Ontwikkelingsperspectief (OPP)/groeidocument

Als blijkt dat een kind zich op een of meerdere gebieden niet kan ontwikkelen zoals de gemiddelde norm aangeeft wordt er bekeken waar dit aan ligt. Soms is de inzet van extra zorg of het maken van een hp voldoende en kan het kind weer aanhaken. Als de achterstanden 1,5 jaar of meer zijn wordt verder gekeken waar dit aan ligt. Vaak komt hier een IQ-onderzoek aan te pas. Mocht blijken dat de capaciteiten van een kind wat lager liggen wordt een ontwikkelingsperspectief(OPP)/groeidocument opgesteld in samenspraak met de ouders en begeleiders. Dit gebeurt vanaf begin groep 6 en in een enkel geval kan het zijn dat er eerder wordt besloten een OPP te maken. Een groeidocument wordt wel al eerder opgesteld. Vaak als PPO-Leiden of anderen externen betrokken zijn.

In een OPP wordt beschreven wat de stimulerende en belemmerende factoren zijn. Ook de tussen- en einddoelen worden vastgesteld. Het doel hiervan is het kind op zijn of haar niveau in ontwikkeling te brengen. Er wordt gebruik gemaakt van een vaststaand format die bekend is bij de algemeen begeleider.

Een OPP is verplicht voor kinderen die uit zullen stromen naar speciaal (basis of voortgezet) onderwijs.

1.7 Leerlingbespreking/Groepsbespreking en bespreken onderwijsplan

September-oktober: groepsbespreking/onderwijsplan en klassenbezoek

De onderwijsplannen worden besproken met de algemeen begeleider.

De groepsbespreking wordt besproken via een vast format (ingevuld door leerkracht en algemeen begeleider). De klassenbezoeken worden ook besproken. Indien nodig worden er acties uitgezet (zie hieronder).

maart-april: groepsbespreking/onderwijsplan en klassenbezoek

De onderwijsplannen worden besproken met de algemeen begeleider.

De groepsbespreking wordt besproken via een vast format (ingevuld door leerkracht en algemeen begeleider). De klassenbezoeken worden ook besproken. Indien nodig worden er acties uitgezet (zie hieronder).

1.8 Klassenbezoek algemeen begeleider

Er zijn 2 klassenbezoeken in een jaar. Eén in september/oktober en één in maart/april . Indien nodig, of in belang van onderwijsontwikkelingen, kan het zijn dat de algemeen begeleider vaker op bezoek

komt in de groep. Het kan ook voorkomen dat de algemeen begeleider een coachingstraject doet met een leerkracht waarbij meerdere klassenbezoeken nodig zijn.

Een klassenbezoek is een begeleidingsinterventie, waarbij de algemeen begeleider rechtstreeks ondersteuning geeft aan de leerkracht in zijn pedagogisch en didactisch handelen na [observatie](#) van een activiteit. Een klassenbezoek maakt als stap in het ondersteuningsproces deel uit van professionalisering van een individuele leraar en een schoolteam.

1.9 Contact ouders

Een goed contact tussen school en ouders is heel belangrijk. Ouders worden niet alleen geïnformeerd over belangrijke gebeurtenissen op school, maar ook over het wel en wee van hun kind, de resultaten en de vorderingen. Wij vinden het welbevinden van het kind erg belangrijk. De leerkracht legt het eerste contact met de ouders. De ouders zijn ook vrij om contact op te nemen met de leerkracht. Als de algemeen begeleider signalen van de leerkracht of ouders krijgt dat betrokkenheid wenselijk is wordt dat in werking gezet. Afspraken worden zoveel mogelijk met ouders en leerkracht samen gepland. Als de algemeen begeleider of de leerkracht alleen in gesprek gaan met ouders wordt dit naar elkaar gecommuniceerd en bijgehouden in Parnassys. De leerkracht maakt een verslag in Parnassys.

Tevens worden ouders betrokken bij het ontwikkelen van nieuw beleid. Vast staat dat een goede samenwerking tussen school en thuis het welbevinden van een leerling bevordert.

1.10 Dossiervorming

Het dossier wordt bijgehouden in Parnassys. De leerkracht zorgt dat de gegevens over de leerlingen worden bijgehouden. De algemeen begeleider kan ondersteuning bieden. De leerkracht is eindverantwoordelijk.

Met het dossier bijhouden worden de volgende activiteiten bedoelt:

- Verslaglegging van gesprekken met ouders, zowel telefonisch als mondeling.
- Noteren van bijzonderheden in Parnassys (bijvoorbeeld een ziekenhuis opname, scheiding van ouders, ondersteuning van externen zoals logopedie of sensomotorische training);
- Scannen/toevoegen van Word/pdf-documenten in Parnassys;
- Opstellen, evalueren en bijstellen van het hp;
- Opstellen, evalueren en bijstellen OPP;
- Invullen van papieren voor aanmeldingen externe organisaties.

Hoofdstuk 2: Ontwikkeling van de kinderen

2.1 Leerlingvolgsysteem groep 1 t/m 8

Toetsen

De school gebruikt toetsinstrumenten om zicht te krijgen op de opbrengsten van het onderwijs. We gebruiken hiervoor gestandaardiseerde, niet-methode gebonden toetsen van CITO, ZIEN (sociaal emotioneel volgen van leerlingen), de voorschotbenadering (SMITS-toets) voor kleuters en leerlijnen. Via een jaarlijks geactualiseerde toetskalender worden de niet-methode gebonden toetsen afgenomen. In onze school wordt de kwaliteit van het geboden onderwijs jaarlijks bijgehouden. We spreken over 'opbrengsten'.

Wij werken op school met 4 vaste analysemomenten gedurende een schooljaar, namelijk 2x een analysemoment voor methodetoetsen en 2x een analysemoment voor citotoetsen. Hierdoor hebben wij 4 momenten waarop we met elkaar naar de resultaten kijken, analyseren, interventies kunnen opzetten en waarop we de interventies kunnen analyseren.

Stappenplan

Bij elk analysemoment hebben we hetzelfde stappenplan, namelijk:

Stap 1: De leerkracht analyseert de resultaten van de groep

Stap 2: De leerkrachten bespreken de resultaten en hun eigen analyse met elkaar in een bouwoverleg. De leerkrachten bevragen elkaar kritisch, zodat we van elkaar kunnen leren en tot een diepere analyse kunnen komen.

Stap 3: De PLG opbrengsten bespreken de resultaten en analyse. Zij komen eventueel met extra interventies/ begeleidingsmomenten voor het team of voor een groep.

Stap 4: De PLG opbrengsten brengt het MT groot op de hoogte van de resultaten en stand van zaken.

Stap 5: De leerkrachten passen hun onderwijsplan aan (bij methodeanalyses) of evalueren hun onderwijsplan en stellen een nieuw onderwijsplan op (bij citoanalyses).

Stap 6 (alleen bij de cito-toetsen): Een teambijeenkomst (analysedag) om met elkaar de schoolresultaten te bekijken.

In februari zullen we dan ook met elkaar de nieuwe onderwijsplannen te bespreken en in juli hebben we dan de groepsoverdracht naar de nieuwe leerkrachten. Tijdens de startdag van het nieuwe schooljaar worden de nieuwe onderwijsplannen met elkaar besproken.

Planning

oktober	Methodetoetsen analyse
Februari	Cito analyse
April	Methode analyse
Juli	Cito analyse

Datagesprek SSBA

Na elke analyse van de cito-toetsen volgt er een datagesprek op SSBA-niveau. Het MT klein zal in gesprek gaan met het bestuur, de beleidsmedewerker onderwijs en ontwikkeling en de bovenschools IB'er over de behaalde resultaten ten opzichten van de schoolnorm en schoolambities. Hierdoor kan we weer nieuw input ontstaan om mee te nemen naar het team, zodat wij ons blijven ontwikkelen en blijven streven naar resultaten passend bij onze schoolnorm.

2.2 Doubleren en versnellen

Doubleren:

Zie bijlage voor procedures overgangprocedure en standaard handelingsplan voor verlengde kleutertijd.

Versnelling bij intelligente en/of begaafde leerlingen:

Zie bijlage versnellen bij intelligente en/of begaafde leerlingen.

Wanneer?

- Het liefst zo vroeg mogelijk binnen de basisschool (onderbouw).

Bijvoorbeeld groep 1 en in groep 2 na de kerstvakantie naar groep 3.

Waarom zo vroeg mogelijk:

- Door didactische vaardigheden (in de onderbouw zijn deze minder complex dan in de hogere groepen);
- Door het groepsproces (de relaties liggen in de onderbouw nog niet zo vast als in de midden- en bovenbouw);
- Door gezag leerkracht (beslissingen worden door jongere kinderen makkelijker gerespecteerd dan door oudere kinderen).

Het uitgangspunt is dat versnelling beperkt blijft tot één leerjaar (en één keer in de basisschool).

Versnellen kan ook op een of meerdere vakgebieden binnen het eigen leerjaar. Een belangrijk aandachtspunt is dat er "aan het einde van de rit" in groep 8 wel voldoende verrijkingstof nodig is. *Versnelling gebeurt alleen als het kind eraan toe is.*

Aandachtspunten:

- Cognitief;
- Surplus;
- Didactische aansluiting;
- Sociale aansluiting;
- Emotionele aansluiting;
- Geboortemaand;
- Werkhouding;
- Taakgerichtheid;
- Motoriek.

Bij versnelling moet verder rekening gehouden worden met:

- Schoolsituatie (samenstelling en sfeer groep, maatjes/"sparringpartner", verhouding draagkracht- draaglast leerkracht, aantal zorgleerlingen etc);
- Thuisituatie (stabiliteit, broertjes/zusjes in nieuwe groep?);
- Versnelling is altijd een individuele beslissing (wordt per kind bekeken);
- Versnelling gaat altijd samen met verrijking (na een half jaar kan het intelligente of begaafde kind de "gemiddelde leerling" in de nieuwe groep al weer hebben ingehaald).
- Versnelling is een beslissing van ouders samen met school.

Overige aandachtspunten bij versnelling:

- Begeleiding voortraject (op niveau brengen, laten wennen tijdens vrije activiteiten, bespreken van positieverandering)
- Nazorg (evalueren met ouders, kind en leerkracht: positieverandering, verrijking)

2.3 Cito entree- en eindtoets

In groep 7 wordt de cito entree toets afgenomen. De afname vindt plaats in april/mei. Als de uitslag binnen is wordt er een analyse gemaakt op groeps- en individueel niveau. Na deze analyse zetten we gerichte interventies in op onderdelen waarbij dat nodig is.

In groep 8 wordt de cito eindtoets afgenomen. Bij kinderen die in aanmerking komen voor Leerwegondersteunend onderwijs(LWOO) wordt eerder een procedure ingezet in samenwerking met het samenwerkingsverband. We maken een analyse van de cito eindtoets en vergelijken de scores met voorgaande jaren. De resultaten worden in het team besproken en er wordt meegedacht over mogelijke interventies.

2.4 Procedure groep 8 samenwerkingsverband

Procedure onderzoek en advisering schoolverlaters:

In groep 8 staan ouders en school voor de vraag naar welk vervolgonderwijs de leerlingen het beste kunnen.

Die vraag is heel belangrijk, want ieder kind moet op de juiste plek terecht komen.

De basisschool en het voortgezet onderwijs geven informatie en er komen open dagen georganiseerd vanuit het voortgezet onderwijs.

Soms is het nodig dat een kind, ook op de VO-school extra zorg en ondersteuning krijgt.

Dit gebeurt op een aantal scholen, dat daarvoor van de overheid extra geld krijgt. Dit kan alleen als het schooladvies officieel is goed gekeurd: het advies wordt daarmee dan een “beschikking”, net zoals deze voor kinderen in het speciaal basisonderwijs nodig is. Deze beschikking is noodzakelijk om in aanmerking te komen voor Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) en voor het Praktijkonderwijs (PRO).

Het kan zijn dat de schoolgegevens die wij van een kind hebben, aangeven dat extra zorg voor het kind in het voortgezet onderwijs nodig is. Bijvoorbeeld door grote leerachterstanden, of doordat de school zich zorgen maakt over de ontwikkeling van een kind. Deze kinderen nemen dan deel aan de gemeenschappelijke testen van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs (drempelonderzoek). Hiervoor moeten de betreffende ouders schriftelijk toestemming geven. De testen vinden eind oktober en begin november plaats.

De procedure is als volgt:

- Afname, verwerking en bespreking gebeuren door school en het Zorgloket van het voortgezet onderwijs samen.
- Na de test wordt het schooladvies gegeven in een adviesgesprek met de betreffende ouders, op school. Zij krijgen daarbij een schriftelijk overzicht van de behaalde resultaten.
- De gegevens worden vertrouwelijk en zorgvuldig behandeld en gaan pas naar de gekozen school nadat het kind daar is aangemeld. Hierna wordt met deze gegevens een beschikking aangevraagd.

Voor de PO/VO-procedure is elk schooljaar in september een informatiebijeenkomst. Er wordt elk jaar een tijdpad gemaakt waarin staat wanneer er dingen in orde moeten zijn, zoals bijvoorbeeld de onderwijskundige rapporten.

2.5 Volgen van leerlingen in het VO

Vanuit de wet is een basisschool verplicht om een leerling nog 3 jaar te volgen in het VO en dan te bekijken of de school de goede adviezen heeft gegeven. Minimaal 75% van de gegeven adviezen in groep 8 moeten kloppen met het niveau van een leerling in het derde jaar van het VO.

Hoofdstuk 3: Externe zorgstructuur

3.1 Samenwerkingsverband

Onze school is, via het bestuur, lid van het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden (PPO). Samen met alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis) onderwijs in de regio Leiden zorgen we ervoor dat er voor elk kind een passende onderwijsplek beschikbaar is. Dat noemen we 'zorgplicht'. Vanuit het samenwerkingsverband is er een Ondersteuningsplan opgesteld.

3.2 Het ondersteuningsteam

Soms is het voor de leerkracht, begeleider en u als ouder niet duidelijk welke ondersteuning gewenst is. In dat geval kan het ondersteuningsteam bij elkaar komen. Er wordt dan hulp ingeroepen van de adviseur Passend onderwijs en/of de gezinsspecialist. De adviseur Passend onderwijs kent de weg naar beschikbare ondersteuning in het onderwijs en de gezinsspecialist kent de weg naar opgroei- en opvoedondersteuning. Het doel van het ondersteuningsteam is om samen te onderzoeken welke ondersteuning het beste past bij de behoefte van het kind en af te spreken hoe deze wordt uitgevoerd.

3.3 Het expertteam

Als blijkt dat er meer ondersteuning nodig is dan wij als school kunnen bieden, kunnen we een beroep doen op het expertteam. Het expertteam bestaat uit deskundigen die gespecialiseerd zijn in ondersteuning aan kinderen en leerkrachten op het gebied van gedrag, motoriek, taalontwikkeling, kinderen met een ontwikkelingsachterstand, of juist kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong, enzovoort.

3.4 CJG

Het centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) helpen ouders, kinderen en professionals bij het opgroeien en opvoeden.

In het Centrum Jeugd en Gezin werken verschillende professionals samen, zoals jeugdartsen, verpleegkundigen, maatschappelijk werkers en pedagogisch adviseurs.

- [Jeugdgezondheidszorg](#)
- [Jeugdhulp](#)
- [Pedagogisch advies](#)
- [Cursussen](#)

In het Centrum voor Jeugd en Gezin Kaag en Braassem werken de volgende partners samen: GGD Hollands midden, Go voor jeugd, Humanitas en de Driemaster.

Werkwijze inzet GO! voor jeugd binnen het onderwijs. Vanaf 1 november 2020 is GO! 2.0 gestart; sindsdien is er een nieuwe werkwijze:

- Bureaudienst: dit is een telefonisch spreekuur waarbij u een screener vragen kunt stellen, kunt sparren en/of vraagstukken rondom eventuele aanmeldingen kunt bespreken.
- Ambassadeurs: alle scholen in Alphen aan den Rijn en Kaag en Braasem krijgen een contactpersoon*, wat ingevuld zal worden door één van de vier ambassadeurs. Deze kan gevraagd worden om aan te sluiten bij een BOT/ZAT wanneer er nog geen betrokkenheid is van GO! voor jeugd. Zoals reeds bekend zal de ambassadeur niet meer aanwezig zijn op de scholen en geen korte

trajecten meer uitvoeren. Wanneer er een vraag is vanuit ouders of school, m.b.t. een kind/leerling, kunnen betreffende schema's gevolgd worden (bekend bij algemeen begeleider), om helder te krijgen of GO! voor jeugd al dan niet ingeschakeld kan/moet worden. Wanneer er sprake is van zorgen met betrekking tot de veiligheid gaan we ervan uit dat de meldcode is gevolgd.

GO@school wordt in principe niet meer ingezet in het regulier onderwijs maar is voornamelijk werkzaam in het speciaal onderwijs (Clusters 1 t/m 4). Uitzonderingen hierop zijn: - Inzet welke is gericht op voorkomen van doorstroom naar speciaal onderwijs - Overbruggingszorg als plaatsing op speciaal onderwijs of zorg-onderwijs groep een wachttijd heeft. Hierbij is altijd nauw overleg met het samenwerkingsverband. Uitgangspunt is hier heel duidelijk; concrete kleine doelen. Het gaat hier om sociaal emotionele ondersteuning, niet om onderwijsgerichte ondersteuning

Meer informatie is te vinden op hun website <https://www.cjgprof.nl/pagina/over-het-cjg/665534>

Hoofdstuk 4: Taakomschrijvingen

4.1 Groepsleerkracht

De eerste zorg voor leerlingen wordt gegeven door de groepsleerkracht. Groepsleerkrachten blijven te allen tijde als eerste verantwoordelijk voor de zorg in de groep. Zij zijn ook eindverantwoordelijk voor het wel dan niet behalen van de gestelde doelen. Het is noodzakelijk dat groepsleerkrachten zorgen voor zorgvuldige dossiervorming. De leerkracht kan altijd voor advies terecht bij collega's en of de begeleider.

Taken van een groepsleerkracht:

- Signaleren, diagnosticeren, evalueren, registreren;
- Observeren en registreren;
- Formuleren van een hulpvraag;
- Maken, uitvoeren en evalueren van het groepshandelingsplan, groepsoverzicht en individueel handelingsplan, begeleidingsplannen en differentiatieplannen;
- Deelname groeps- en leerling-besprekingen;
- (Eventueel) begeleiden onderwijsassistent.

4.2 Algemeen begeleider (Pauline Veltman)

De algemeen begeleider werkt nauw samen met de begeleiders. Samen vormen zij het MT-groot (incl. directie). Gezamenlijk hebben ze de taak op het terrein van de zorgverbreding tussen kinderen, leerkrachten, directie en ouders. De begeleiders vervullen een sleutelpositie in de school. Zij hebben te maken met verschillende vragen van leerkrachten, ouders en kinderen. Interne begeleiding omvat vooral twee zaken: de organisatie van de zorgverbreding op schoolniveau en de steun aan collega-leerkrachten.

In de praktijk komt dit neer op o.a. de volgende werkzaamheden voor de begeleiders.

- Coördineren van de zorg en de toetskalender maken (algemeen begeleider)
- Coachen van leerkrachten en beheren van materialen met betrekking tot de zorg (alle begeleiders)
- Observeren groep of individuele leerling (algemeen begeleider)
- Contacten onderhouden met externe hulpverleners zoals GGD, PPO, ambulante begeleiders van het speciaal onderwijs, jeugdarts, OnderwijsAdvies, Go voor jeugd, particuliere hulpverleners etc (alle begeleiders)
- Het voeren van gesprekken met ouders en leerkrachten indien nodig (alle begeleiders)
- Contact onderhouden met de directie (alle begeleiders)
- Contact onderhouden met ZZP-ers die zorg binnen de school verlenen (alle begeleiders)
- Analyseren van opbrengsten (gezamenlijk met PLG opbrengsten en directie)
- Opstellen/bijstellen Zorgplan (algemeen begeleider)
- Coördineren inzet ondersteuners (alle begeleiders)

4.3 Begeleider jonge kind (Manoeska Bakker)

De begeleider jonge kind houdt zich bezig met:

- Vakliteratuur bijhouden en delen met het team;
- Beleid maken gericht op rekenen;
- Implementeren van vernieuwingen m.b.t. jonge kind;
- Borgen van afspraken;
- Meedenken bij plannen gericht op jonge kind;
- Orthotheek en materialen jonge kind bijhouden.
- Gesprekken bijwonen (vakinhoudelijk)
- Ondersteunen bij groepsplannen.

4.4 Begeleider rekenen (Pauline Veltman)

De rekenspecialist houdt zich bezig met:

- Vakliteratuur bijhouden en delen met het team;
- Beleid maken gericht op rekenen;
- Implementeren van rekenafspraken/vernieuwingen;
- Borgen van afspraken;
- Meedenken bij plannen gericht op rekenen;
- Licenties rekentuin beheren en inzetten;
- Orthotheek en materialen rekenen bijhouden.
- Gesprekken bijwonen (vakinhoudelijk)
- Ondersteunen bij groepsplannen.

4.5 Begeleider taal, lezen en spelling (Ellen Klein)

De taken van de taal- /leesspecialist zijn:

- Vakliteratuur bijhouden en delen met het team;
- Beleid maken gericht op taal en lezen;
- Implementeren van taal-/leesafspraken/vernieuwingen;
- Borgen van afspraken;
- Meedenken bij handelingsplannen gericht op technisch en begrijpend lezen en spelling;
- Licenties Taalzee beheren en inzetten;
- Orthotheek taal- en lezen bijhouden.
- Gesprekken bijwonen (vakinhoudelijk)
- Ondersteunen bij groepsplannen.

4.6 Begeleider gedrag (Saskia Schepman en Ilona Kaltner)

De gedragspecialist houdt zich bezig met:

- Ondersteunen bij groepsplannen.
- Het verzorgen van trainingen in verschillende groepen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling
- Het coachen van individuele kinderen met een hulpvraag op het gebied van gedrag of sociaal-emotionele ontwikkeling
- Observaties in de groepen
- Het ondersteunen en coachen van leerkrachten die een hulpvraag hebben op het gebied van gedrag in de groep
- Vakliteratuur bijhouden en delen met het team;

- Gesprekken bijwonen (vakinhoudelijk)
- Ondersteuning bieden in situaties waarin er gepest wordt;
- Pestprotocol volgen en bewaken;
- Kaskade “Dag tegen pesten” organiseren;
- Periode voor de herfst van forming, norming storming met behulp van 'De Gouden Weken'
- Met alle leerkrachten één keer per jaar de groep op het gebied van gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling doorspreken.
- ZIEN-lijsten en sociogram volgen, analyseren en bespreken met de leerkrachten.
- Orthotheek en materialen gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling bijhouden.

4.7 Plus- organisator

De Plus-organisator is contactpersoon voor alles wat betreft de plusleerlingen.

De werkzaamheden die horen bij deze specialist zijn:

- Vakliteratuur bijhouden en delen met het team;
- Implementeren en borgen van afspraken en vernieuwingen;
- Meedenken bij plannen gericht op meer- en hoogbegaafde leerlingen;
- Organisatie en coördinatie inzet begeleiding pluskinderen;
- Orthotheek en materialen voor verdieping en verrijking bijhouden.
- Meedenken bij plannen gericht op pluskinderen

4.8 Directie

De algemeen begeleider coördineert de zorg en houdt de directeur op de hoogte.

De directeur houdt zich met name bezig met het beleid.

De taken van de directeur op zorggebied:

- Voert begeleider-directie overleggen;
- Voorzitten van het ondersteuningsteam;
- Wanneer leerkrachten, begeleiders en/of ouders er niet uitkomen of de zorgen te groot zijn wordt de directeur erbij betrokken;
- Analyses maken op schoolniveau.

Bijlage 1: Overgangsprocedures

Procedures bij overgang groep 0-1

De kinderen van De Kiem gaan automatisch van groep 0 naar groep 1.

Het kind krijgt deze periode de tijd om te wennen en zich te ontwikkelen. Het spelen en het aanbieden van open onderwijssituaties staan hierbij centraal.

Oktober, november, december-leerlingen starten direct in groep 1.

Procedures bij overgang groep 1-2

In de periode september - januari worden bij groep 1 (door de leerkracht) alle onderdelen van leerlijnen (doelen 1a) gecheckt. In de periode februari – juli worden alle onderdelen van leerlijnen (doelen 1b) gecheckt.

Zijn de resultaten goed dan gaat het kind naar groep 2.

Als de resultaten onvoldoende zijn dan kan het kind in groep 1 blijven.

Er wordt gekeken wat de oorzaak van het onvoldoende scoren kan zijn en er wordt een plan opgezet.

Het goed blijven volgen van deze laatste groep blijft belangrijk.

Procedures bij overgang groep 2-3

In de periode september - januari worden bij groep 2 (door de leerkracht) alle onderdelen van leerlijnen (doelen 2a) gecheckt. In de periode februari – juli worden alle onderdelen van leerlijnen (doelen 2b) gecheckt.

Tevens wordt in januari bij groep 2 de Smitstoets (een risico screening gericht op lezen en spellen) afgenomen. Ook nemen we de Utrechtse getalbegrip toets af bij groep 2. (een risico screening gericht op rekenen)

Op basis van leerlijnen en bovengenoemde toetsen wordt besloten welke kinderen in aanmerking komen voor extra ondersteuning in de klas.

Indien er na deze toetsen geen twijfels zijn over de ontwikkeling en het kind geen problemen ervaart in de dagelijkse onderwijsleersituaties zal de keuze voor groep 3 in normale situaties geen enkele twijfel mogen oproepen.

Oudste kleuters worden ook door de jeugdarts bekeken en besproken. Ook worden de groep 2 kinderen gescreend door de logopediste in oktober/november.

Verlengde kleutertijd

Kinderen die langer dan anderhalf jaar kleuteren hebben extra onderwijstijd nodig in groep 2. Je spreekt dan van een verlengde kleutertijd.

Deze kinderen blijven in groep 2 en krijgen extra ondersteuning op gebieden waar dat nodig is.

Interne procedure bij twijfel:

Na een probleem signaleerd te hebben, wordt er extra geobserveerd en vervolgens een handelingsplan opgesteld. Bij uitval op leerlijnen/smitstoets/utrechtse getalbegrip toets wordt er ook met extra aandacht naar de kinderen gekeken. Als niet alle onderdelen van de observatie een eenduidig goed beeld geven, wordt er nagegaan wat een mogelijk succes in groep 3 in de weg kan staan.

Als de leerkracht vaststelt dat succesvol leren in groep 3, gezien de mate van ontwikkeling van het kind op dit moment erg moeilijk of zelfs uitgesloten is, is de leerling niet toe aan het aanvankelijk leerproces.

De verwachting wordt besproken met de IB-er.

Oudergesprek: Leerkracht kaart zijn bevindingen aan. Laat zien wat ze al gedaan hebben en wat de verwachtingen zijn.

Vervolgens wordt er verder met de leerling gewerkt. De ouders zijn er nu meer bij betrokken.

Na ongeveer 6 weken wordt er geëvalueerd met de ouders.

Uiterlijk in juni wordt er besloten of de leerling wel of niet doorgaat naar groep 3.

Deze eindbeslissing moet gedragen worden door het team.

Ook wanneer middengroepers eerder naar groep 3 gaan moet deze beslissing gedragen worden door het team. Deze leerlingen moeten bij een leerlingbespreking ingebracht worden.

Bij het tot stand komen van een besluit spelen de volgende aspecten mee:

De leeftijd;

De levensstart en (vroeg) ontwikkeling;

De schoolcarrière;

De houding van de ouders t.a.v. het leren op school;

De algemene leervoorwaarden

werkhouding

sociaal emotionele ontwikkeling;

De specifieke leervoorwaarden

lees- en spellingvoorwaarden

auditief (auditief geheugen ,rijmen, auditieve analyse en synthese)

visueel

rekenvoorwaarden

motoriek

belangstelling;

De grootte en de samenstelling van groep 3.

Bij het nemen van de juiste beslissing gaat het om het combineren van de informatie uit de diverse informatiestromen en om de juiste weging van de gegevens die hebben geleid tot een betere begeleiding van de kleuter.

Een belangrijke overweging is o.a. het aspect rijping. Voldoende rijping wil zeggen dat het kind zover is dat het op deze school goed aan het leerproces in groep 3 kan beginnen.

Voor de kinderen die een verlengde leertijd hebben wordt gekeken waar ondersteuning nodig is.

Als een kind blijft doubleren verwacht een leerkracht dat de rijping van het kind na een extra kleuterjaar een zodanig stadium bereikt dat de overgang naar groep 3 in de toekomst met enig optimisme tegemoet kan worden gezien, zodat het aanvankelijk leerproces waarschijnlijk beter zal verlopen.

We moeten daarnaast onthouden:

“Wat eigen is aan een kind, wat bij een kind hoort, verandert niet door een jaar langer kleuteractiviteiten te doen”.

Procedures bij de overgang van groep 3 naar groep 4

De overgang wordt o.a. gebaseerd op het vakgebied lezen.

De ontwikkeling hiervan in de loop van het jaar is belangrijk.

Indien het lezen zwak is wordt er gekeken naar het geheel (andere ontwikkelingsgebieden)

Uiterlijk mei wordt besloten of zittenblijven zinvol is.

Leesproblematiek in combinatie met andere problematiek als motoriek, structuur, auditieve vaardigheden en gedrag kan leiden tot zittenblijven.

Het hele jaar door problemen op meerdere vakgebieden leidt tot problemen in groep 4. Zittenblijven kan dan zinvol zijn.

Toetsing (om het niveau te bepalen) gebeurt volgens de toetskalender, de methode toetsen en voor verder onderzoek eventueel andere toetsen. Deze kunnen door een leerkracht afgenomen worden of door de schoolbegeleidster van Onderwijs Advies.

Procedures bij de overgang van groep 4 naar groep 5

Ook hier geldt mei als uiterlijk tijdstip voor besluitvorming.

Uitvallers (waarvan het totaal niveau onder gemiddeld ligt) die door middel van extra ondersteuning niet kunnen aanhaken worden in een leerlingbespreking besproken.

Het team bepaalt of deze leerling overgaat.

Uitvallers op een enkel gebied gaan, na overleg met het team, toch over met een aangepast programma.

Toetsing (om het niveau te bepalen) gebeurt volgens de toetskalender, de methode toetsen en voor verder onderzoek eventueel andere toetsen. Deze kunnen door een leerkracht afgenomen worden of door de schoolbegeleidster van Onderwijs Advies.

Procedures bij de overgang van groep 5 t/m groep 8

Als het kind eenmaal in de bovenbouw zit, gaat het in principe steeds over naar de volgende groep.

Wanneer er een ontwikkelingsachterstand is dan is er een begeleidingsplan nodig. School maakt een ontwikkelingsperspectief.

Wanneer er toch twijfel is of een kind beter kan doubleren dan volgt:

Overleg met ouders

Overleg in de leerlingbespreking

Overleg met ouders

Beslissing in de leerlingbespreking met het team.

Bijlage 2: Versnelling bij intelligente en/of begaafde leerlingen

Wanneer?

Het liefst zo vroeg mogelijk binnen de basisschool (onderbouw).
Bijvoorbeeld groep 1, in groep 2 na de kerstvakantie naar groep 3.

Waarom zo vroeg mogelijk:

- Door didactische vaardigheden (in de onderbouw zijn deze minder complex dan in de hogere groepen);
- Door het groepsproces (de relaties liggen in de onderbouw nog niet zo vast als in de midden- en bovenbouw);
- Door gezag leerkracht (beslissingen worden door jongere kinderen makkelijker gerespecteerd dan door oudere kinderen);

* Uitgangspunt is dat versnelling beperkt blijft tot één leerjaar (en één keer in de basisschool).

Versnellen kan ook op één of meerdere vakgebieden binnen het eigen leerjaar. Een belangrijk aandachtspunt is dat er "aan het einde van de rit" in groep 8 wel voldoende verrijgingsstof nodig is. Versnelling gebeurt alleen als het kind eraan toe is.

Aandachtspunten:

- Cognitief surplus;
- Didactische aansluiting;
- Sociale aansluiting;
- Emotionele aansluiting;
- Geboortemaand;
- Werkhouding;
- Taakgerichtheid;
- Motoriek.

Bij versnelling moet verder rekening gehouden worden met:

- Schoolsituatie (samenstelling en sfeer groep, maatjes / "sparringpartner", verhouding draagkracht - draaglast leerkracht, aantal zorgleerlingen etc.);
- Thuisituatie (stabiliteit, broertjes / zusjes in nieuwe groep?);
- Versnelling is altijd een individuele beslissing (per kind bekeken);
- Versnelling gaat altijd samen met verrijking (na een half jaar kan het intelligente of begaafde kind de "gemiddelde leerling" in de nieuwe groep al weer hebben ingehaald);
- Versnelling is een beslissing van ouders samen met het zorgteam van de school.

Overige aandachtspunten bij versnelling:

- Begeleiding voortraject (op niveau brengen, laten wennen tijdens vrije activiteiten, bespreken van positieverandering);
- Nazorg (evalueren met ouders, kind en leerkracht: positieverandering, verrijking).

